

Om å slåss med feieren

Av førsteamanuensis
Arnfinn Moland

Aftenposten og Arnhild Skre avlegger i sin artikkel «Kri- gen utvikler seg på stadig nye fronter» (5.1.2001) undertegnede en visitt. For dem av avisens lesere som ikke fikk med seg denne sa- ken i slutten av november siste år, vil jeg kort kommentere journalistens ordbruk.

På et seminar om «Den nordiske presse og nazis- men» 20. november holdt jeg et foredrag kalt «Pressen og likvidasjonene – en femtiårs- krise på 90-tallet?». Her tok jeg for meg pressens be- handling av denne saken ved norsk okkupasjonshis- torie i en tiårsperiode og på- viste manglende kildekri- tikk i deler av pressen. I gjentatte tilfeller ble på- stander om groteske over- grep fra Hjemmefrontens si- de satt på trykk. En for- holdsvis enkel sjekkrunde ville ha avslørt dette som løgner, basert på nazi-fab- rikkerte kilder. Når det gjaldt årsakssammenhen- ger, gjorde jeg eksplisitt

oppmerksom på at det ikke forelå «et faglig fundert svar bygget på grundig forskning av fenomenet». Derfor satte jeg frem noen hypoteser.

I mitt ti siders manus var det fem linjer som begynner slik: «En fjerde hypotese kan være at det i redaksjonene sitter . . .». Denne hypotesen gjenga fagbladet *Journalisten* feilaktig som en på- stand, til tross for tilgang til mitt manus. Ikke bare hadde man kuttet de syv første ordene, man gjorde også ty- pografiske endringer ved å utstyre den resterende set- ning med stor bokstav: «I re- daksjonene sitter . . .». Det- te ga støtet til flere siders avsky-reportasje i *Dagbla- det*, inklusive en leder og en kronikk. For om mulig å få debatten inn på sporet igjen, beklaget jeg i et inn- legg i samme avis, klart og eksplisitt, at jeg i det hele tatt tok inn en slik hypotese i mitt foredrag:

«Bruken av ordet «redak- sjonene» forsterket et ut- sagn som viste seg å ha im- plikasjoner av en type som overhodet ikke var tilsiktet

fra min side. Jeg forstår at noen føler seg krenket over formuleringen. Det er derfor bare én ting å gjøre: Hypote- sen med alt som viste seg å kunne leses inn i den, trek- kes uten forbehold tilbake. Den skade dette måtte ha medført, er forhåpentligvis ikke uopprettelig.» (*Dagbla- det* 13.12.2000.)

Ingenting av dette har *Af- tenpostens* journalist tatt hensyn til. Hun gjentar or- det «påstår» – full klaff for fagbladet – og forsterker sel- ve tolkningen av det jeg sa, inn i det absurde. Dette er skuffende. Det burde vært mulig å opplyse leserne, særlig siden *Aftenposten* ikke deltok i den voldsom- me utblåsing i pressen, om hovedinnholdet i hva jeg har forklart og sagt i denne forbindelse, ikke minst bur- de min egen beklagelse ha en viss interesse. Samme journalist var forøvrig til ste- de under seminaret. Hun la- get en halvsides reportasje i *Aftenposten* etterpå (22.11.2000). Mitt foredrag ble der ikke nevnt med et ord.

R.M. m. 17.1.01